

Nourish the Roots, and the Branches Will Grow

By Elder Dieter F. Uchtdorf
Of the Quorum of the Twelve Apostles

Voed de wortels, dan zullen de takken groeien

Ouderling Dieter F. Uchtdorf
van het Quorum der Twaalf Apostelen

October 2024 general conference

The branches of your testimony will draw strength from your deepening faith in Heavenly Father and His Beloved Son.

De takken van uw getuigenis worden gesterkt doordat uw geloof in onze hemelse Vader en zijn geliefde Zoon steeds dieper wordt.

An Old Chapel in Zwickau

The year 2024 is something of a milestone year for me. It marks 75 years since I was baptized and confirmed a member of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints in Zwickau, Germany.

My membership in the Church of Jesus Christ is precious to me. To be counted among God's covenant people, with you, my brothers and sisters, is one of the greatest honors of my life.

When I think about my personal journey of discipleship, my mind often goes back to an old villa in Zwickau, where I have cherished memories of attending sacrament meetings of the Church of Jesus Christ as a child. It is there where the seedling of my testimony received its earliest nourishing.

This chapel had an old air-driven organ. Every Sunday a young man was assigned to push up and down the sturdy lever operating the bellows to make the organ work. I sometimes had the great privilege of assisting in this important task.

While the congregation sang our beloved hymns, I pumped with all my strength so the organ would not run out of wind. From the bellows operator seat, I had a great view of some stunning stained-glass windows, one depicting the Savior Jesus Christ and another portraying Joseph Smith in the Sacred Grove.

I can still remember the sacred feelings I had

Een oud kerkgebouw in Zwickau

Het jaar 2024 is een belangrijke mijlpaal voor mij. Het is dit jaar 75 jaar geleden dat ik in Zwickau (Duitsland) ben gedoopt en bevestigd als lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

Mijn lidmaatschap in de Kerk van Jezus Christus is mij dierbaar. Het is een grote eer om samen met u, mijn broeders en zusters, onder Gods verbondsvolk gerekend te worden.

Als ik aan mijn persoonlijke reis van discipelschap denk, moet ik vaak terugdenken aan een oude villa in Zwickau. Ik heb fijne herinneringen aan de avondmaalsdiensten die ik daar als kind bijwoonde. Daar werd het zaadje van mijn getuigenis voor het eerst gevoed.

Dat kerkgebouw had een oud orgel dat op perslucht werkte. Iedere zondag moest een jongeman de blaasbalg bedienen om lucht door het orgel te blazen. Ik had soms het grote voorrecht om bij die belangrijke taak te helpen.

Terwijl de aanwezigen onze geliefde lofzangen zongen, pompte ik uit alle macht zodat het orgel niet zonder lucht kwam te zitten. Als ik de blaasbalg bediende, had ik goed zicht op enkele prachtige gebrandschilderde ramen, waarvan een de Heiland, Jezus Christus, afbeeldde, en een andere Joseph Smith in het heilige bos.

Ik herinner me nog steeds de heilige gevoe-

as I looked at those sunlit windows while listening to the testimonies of the Saints and singing the hymns of Zion.

In that holy place, the Spirit of God bore witness to my mind and heart that it was true: Jesus Christ is the Savior of the world. This is His Church. The Prophet Joseph Smith saw God the Father and Jesus Christ and heard Their voices.

Earlier this year, while on assignment in Europe, I had the opportunity to return to Zwickau. Sadly, that beloved old chapel isn't there anymore. It was torn down many years ago to make room for a large apartment building.

What Is Eternal, and What Is Not?

I admit that it's sad to know that this beloved building from my childhood is now just a memory. It was a sacred building to me. But it was just a building.

By contrast, the spiritual witness I gained from the Holy Ghost those many years ago has not passed away. In fact, it has grown stronger. The things I learned in my youth about the fundamental principles of the gospel of Jesus Christ have been my firm foundation throughout my life. The covenant connection I forged with my Heavenly Father and His Beloved Son has stayed with me—long after the Zwickauchapel was dismantled and the stained-glass windows were lost.

“Heaven and earth shall pass away,” Jesus said, “but my words shall not pass away.”

“The mountains shall depart, and the hills be removed; but my kindness shall not depart from thee, neither shall the covenant of my peace be removed, saith the Lord.”

One of the most important things we can learn in this life is the difference between what is eternal and what is not. Once we understand that, everything changes—our relationships, the choices we make, the way we treat people.

Knowing what is eternal and what is not is key to growing a testimony of Jesus Christ and His Church.

Don't Mistake the Branches for the Roots

lens die ik had als ik keek hoe het zonlicht door die ramen viel terwijl ik naar de getuigenissen van de heiligen luisterde en de lofzangen van Zion zong.

Op die heilige plek getuigde de Geest van God tot mijn verstand en hart dat het waar was: Jezus Christus is de Heiland van de wereld. Dit is zijn kerk. De profeet Joseph Smith zag God de Vader en Jezus Christus en hoorde hun stem.

Eerder dit jaar was ik voor kerktaken in Europa en kreeg ik de gelegenheid om naar Zwickau terug te gaan. Helaas stond mijn geliefde oude kerkgebouw daar niet meer. Het is jaren geleden gesloopt om plaats te maken voor een groot flatgebouw.

Wat is eeuwig en wat niet?

Ik geef toe dat ik het jammer vind dat dit geliefde gebouw uit mijn jeugd nu slechts nog een herinnering is. Het was een heilig gebouw voor mij. Maar het was slechts een gebouw.

Het geestelijke getuigenis dat ik al die jaren geleden van de Heilige Geest ontving, is daarentegen niet verloren gegaan. Het is alleen maar sterker geworden. De dingen die ik in mijn jeugd over de fundamentele beginselen van het evangelie van Jezus Christus heb geleerd, zijn mijn hele leven lang mijn vaste fundament geweest. De verbondsrelatie die ik met mijn hemelse Vader en zijn geliefde Zoon heb ontwikkeld, heb ik altijd behouden – lang nadat het kerkgebouw in Zwickau was afgebroken en de gebrandschilderde ramen verloren waren gegaan.

‘De hemel en de aarde zullen voorbijgaan,’ heeft Jezus gezegd, ‘maar Mijn woorden zullen zeker niet voorbijgaan.’

‘Want al zouden bergen wijken en heuvels wankelen, Mijn goedertierenheid zal van u niet wijken en het verbond van Mijn vrede zal niet wankelen, zegt de Heere.’

Een van de belangrijkste dingen die we in dit leven kunnen leren, is het verschil tussen wat eeuwig is en wat niet. Als we dat eenmaal begrijpen, verandert alles: onze relaties, de keuzes die we maken, hoe we anderen behandelen.

Weten wat eeuwig is en wat niet, is de sleutel tot de ontwikkeling van een getuigenis van Jezus Christus en zijn kerk.

Haal de takken en de wortels niet door elkaar

The restored gospel of Jesus Christ, as the Prophet Joseph Smith taught, “embrace[s] all, and every item of truth.” But that doesn’t mean that all truth is of equal value. Some truths are core, essential, at the root of our faith. Others are appendages or branches—valuable, but only when they are connected to the fundamentals.

The Prophet Joseph also said, “The fundamental principles of our religion are the testimony of the Apostles and Prophets, concerning Jesus Christ, that He died, was buried, and rose again the third day, and ascended into heaven; and all other things which pertain to our religion are only appendages to it.”

In other words, Jesus Christ and His atoning sacrifice are the root of our testimony. All other things are branches.

This is not to say that the branches are unimportant. A tree needs branches. But as the Savior told His disciples, “The branch cannot bear fruit of itself, except it abide in the vine.” Without a connection to the Savior, to the nourishment found in the roots, a branch withers and dies.

When it comes to nourishing our testimonies of Jesus Christ, I wonder if we sometimes mistake the branches for the roots. This was the mistake Jesus observed in the Pharisees of His day. They paid so much attention to the relatively minor details of the law that they ended up neglecting what the Savior called “the weightier matters”—fundamental principles like “justice and mercy and faith.”

If you want to nourish a tree, you don’t splash water on the branches. You water the roots. Similarly, if you want the branches of your testimony to grow and bear fruit, nourish the roots. If you are uncertain about a particular doctrine or practice or element of Church history, seek clarity with faith in Jesus Christ. Seek to understand His sacrifice for you, His love for you, His will for you. Follow Him in humility. The branches of your testimony will draw strength from your deepening faith in Heavenly Father and His Beloved Son.

For example, if you want a stronger testimony of the Book of Mormon, focus on its witness of Jesus Christ. Notice how the Book of Mormon

Het herstelde evangelie van Jezus Christus neemt, zoals de profeet Joseph Smith heeft gezegd, ‘elke en alle waarheid aan’. Maar dat betekent niet dat alle waarheid even waardevol is. Sommige waarheden zijn kernwaarheden, die essentieel zijn en aan ons geloof ten grondslag liggen. Andere waarheden zijn toevoegsels, of takken: waardevol, maar alleen als ze met de basis verbonden zijn.

De profeet Joseph Smith heeft ook gezegd: ‘De fundamentele beginselen van onze godsdienst zijn het getuigenis van de apostelen en profeten aangaande Jezus Christus – dat Hij stierf, werd begraven, ten derden dage verrees en ten hemel opvoer. Al het andere dat verband houdt met onze godsdienst is hier slechts een toevoeging aan.’

Met andere woorden: Jezus Christus en zijn zoenoffer zijn de wortels van ons getuigenis. Alle andere zaken zijn takken.

Dat wil niet zeggen dat de takken onbelangrijk zijn. Een boom heeft takken nodig. Maar zoals de Heiland tegen zijn discipelen zei: ‘De rank [kan] geen vrucht dragen uit zichzelf, als zij niet in de wijnstok blijft.’ Zonder verbinding met de Heiland, met de voeding uit de wortels, zal een tak verdorren en afsterven.

Ik vraag me af of we, bij het voeden van ons getuigenis van Jezus Christus, soms de takken en de wortels door elkaar halen. Deze fout zag Jezus de Farizeeërs in zijn tijd begaan. Ze besteedden zoveel aandacht aan de relatief kleine details van de wet dat ze uiteindelijk verwaarloosden wat de Heiland ‘het belangrijkste’ noemde: fundamentele beginselen zoals ‘de barmhartigheid en het geloof’.

Als u een boom wilt voeden, gooit u geen water over de takken. U geeft de wortels water. Zo moet u ook, als u de takken van uw getuigenis wilt laten groeien en vruchten voortbrengen, de wortels voeden. Als u niet zeker bent van een bepaalde leerstelling, een gebruik of een onderdeel van de kerkgeschiedenis, zoek dan naar duidelijkheid met geloof in Jezus Christus. Streef ernaar zijn offer voor u, zijn liefde voor u en zijn wil voor u te begrijpen. Volg Hem nederig. De takken van uw getuigenis worden gesterkt doordat uw geloof in onze hemelse Vader en zijn geliefde Zoon steeds dieper wordt.

Als u bijvoorbeeld een sterker getuigenis van het Boek van Mormon wilt, richt u dan op het getuigenis van Jezus Christus daarin. Merk op

testifies of Him, what it teaches about Him, and how it invites and inspires you to come unto Him.

If you're seeking a more meaningful experience in Church meetings or in the temple, try looking for the Savior in the sacred ordinances we receive there. Find the Lord in His holy house.

If you ever feel burned out or overwhelmed by your Church calling, try refocusing your service on Jesus Christ. Make it an expression of your love for Him.

Nourish the roots, and the branches will grow. And in time, they will bear fruit.

Rooted and Built Up in Him

Strong faith in Jesus Christ doesn't happen overnight. No, in this mortal world, it's the thorns and thistles of doubt that grow spontaneously. The healthy, fruitful tree of faith requires intentional effort. And a vital part of that effort is making sure we are firmly rooted in Christ.

For example: At first, we may be drawn to the Savior's gospel and Church because we are impressed by the friendly members or by the kind bishop or the clean looks of the chapel. These circumstances are certainly important to grow the Church.

Nevertheless, if the roots of our testimony never grow deeper than that, what will happen when we move to a ward that meets in a less impressive building, with members who aren't so friendly, and the bishop says something that offends us?

Another example: Doesn't it seem reasonable to hope that if we keep the commandments and are sealed in the temple, we will be blessed with a large, happy family with bright, obedient children, all of whom stay active in the Church, serve missions, sing in the ward choir, and volunteer to help clean the meetinghouse every Saturday morning?

I certainly hope that all of us will see this in our lives. But what if it doesn't happen? Will we stay bound to the Savior regardless of circumstances—trusting Him and His timing?

We must ask ourselves: Is my testimony based on what I hope to happen in my life? Is it dependent on the actions or attitudes of others?

hoe het Boek van Mormon van Hem getuigt, wat het u over Hem leert en hoe het u aanspoort en inspireert om tot Hem te komen.

Als u een zinvollere ervaring in kerkbijeenkomsten of in de tempel wilt hebben, ga dan op zoek naar de Heiland in de heilige verordeningen die we daar ontvangen. Vind de Heer in zijn heilige huis.

Als u zich uitgeput of overweldigd voelt door uw kerkroeping, probeer uw kerkwerk dan op Jezus Christus te richten. Maak het een uiting van uw liefde voor Hem.

Voed de wortels, dan zullen de takken groeien. En na verloop van tijd zullen zij vruchten voortbrengen.

Geworteld en opgebouwd in Hem

Sterk geloof in Jezus Christus ontstaat niet vanzelf. Nee, in deze sterfelijke wereld zijn het de doorns en distels van twijfel die spontaan opkomen. De gezonde, vruchtbare boom van geloof vereist doelbewuste inspanning. En een essentieel onderdeel van die inspanning is ervoor zorgen dat we stevig in Christus geworteld zijn.

Bijvoorbeeld: we worden in het begin misschien aangetrokken tot het evangelie en de kerk van de Heiland omdat we onder de indruk zijn van de vriendelijke leden, de aardige bisschop of het schone kerkgebouw. Deze omstandigheden zijn zeker belangrijk voor de groei van de kerk.

Maar als de wortels van ons getuigenis nooit dieper gaan dan dat, wat gebeurt er dan als we naar een wijk verhuizen die in een minder mooi gebouw samenkomt, met leden die minder vriendelijk zijn en een bisschop die iets zegt wat wij beledigend vinden?

Nog een voorbeeld: lijkt het niet redelijk om te hopen dat we, als we de geboden onderhouden en in de tempel verzegeld zijn, gezegend worden met een groot, gelukkig gezin met slimme, gehoorzame kinderen die allemaal actief in de kerk blijven, op zending gaan, in het wijkkoor zingen en zich opgeven om elke zaterdagmorgen het kerkgebouw schoon te maken?

Ik hoop zeker dat dit ons allemaal overkomt. Maar stel dat dit niet gebeurt? Blijven we dan verbonden met de Heiland, ongeacht onze omstandigheden, en vertrouwen we op Hem en zijn timing?

We moeten ons afvragen: is mijn getuigenis gebaseerd op wat ik hoop dat mij zal overkomen? Is het afhankelijk van de daden of houding van

Or is it firmly founded on Jesus Christ, “rooted and built up in him,” regardless of life’s changing circumstances?

Traditions, Habits, and Faith

The Book of Mormon tells of a people who “were strict in observing the ordinances of God.” But then a skeptic named Korihor came along, mocking the Savior’s gospel, calling it the “foolish” and “silly traditions of their fathers.” Korihor led “away the hearts of many, causing them to lift up their heads in their wickedness.” But others he could not deceive, because to them, the gospel of Jesus Christ was much more than a tradition.

Faith is strong when it has deep roots in personal experience, personal commitment to Jesus Christ, independent of what our traditions are or what others may say or do.

Our testimony will be tested and tried. Faith is not faith if never tested. Faith is not strong if never opposed. So don’t despair if you have trials of faith or unanswered questions.

We should not expect to understand everything before we act. That is not faith. As Alma taught, “Faith is not to have a perfect knowledge of things.” If we wait to act until all of our questions are answered, we severely limit the good we can accomplish, and we limit the power of our faith.

Faith is beautiful because it persists even when blessings don’t come as hoped for. We can’t see the future, we don’t know all the answers, but we can trust Jesus Christ as we keep moving forward and upward because He is our Savior and Redeemer.

Faith endures the trials and the uncertainties of life because it is firmly rooted in Christ and His doctrine. Jesus Christ, and our Father in Heaven who sent Him, together constitute the one undeviating, perfectly reliable object of our trust.

A testimony is not something that you build once and it stands forever. It’s more like a tree that you nourish constantly. Planting the word of God in your heart is only the first step. Once your testimony starts to grow, then the real work begins! That’s when you “nourish it with great

anderen? Of is het stevig gefundeerd op Jezus Christus, ‘geworteld en opgebouwd in Hem’, ongeacht onze veranderlijke omstandigheden?

Tradities, gewoonten en geloof

In het Boek van Mormon lezen we over een volk dat ‘de geboden van de Heer naarstig [onderhield]’. Maar toen kwam er een sceptische man, Korihor, die het evangelie van de Heiland bespote en het ‘dwaze overleveringen van [hun] vaders’ noemde. Korihor ‘verleidde het hart van velen en bracht hen ertoe hun hoofd in hun goddeloosheid op te richten’. Maar er waren anderen die hij niet kon misleiden, omdat het evangelie van Jezus Christus voor hen veel meer dan een traditie was.

Geloof is sterk als het diep geworteld is in persoonlijke ervaringen en persoonlijke toewijding aan Jezus Christus, los van onze tradities en wat anderen zeggen en doen.

Ons getuigenis zal getoetst en beproefd worden. Geloof is geen geloof als het nooit beproefd wordt. Geloof is niet sterk als het nooit tegenstand ondervindt. Dus wanhoop niet als u geloofsbeproevingen doormaakt of onbeantwoorde vragen hebt.

We moeten niet verwachten alles te begrijpen voordat we handelen. Zo werkt geloof niet. Zoals Alma heeft gezegd: ‘Geloof is niet volmaakte kennis van dingen hebben’. Als we wachten tot al onze vragen beantwoord zijn, beperken we ernstig het goede dat we kunnen bewerkstelligen en beperken we de kracht van ons geloof.

Geloof is zo prachtig omdat het blijft standhouden, ook als de zegeningen waarop we hadden gehoopt niet komen. We kunnen de toekomst niet zien en we hebben niet alle antwoorden, maar we kunnen op Jezus Christus vertrouwen terwijl we voorwaarts en opwaarts blijven gaan, omdat Hij onze Heiland en Verlosser is.

Geloof doorstaat de beproevingen en onzekerheden van het leven omdat het diep in Christus en zijn leer is geworteld. Jezus Christus en onze hemelse Vader, die Hem gezonden heeft, zijn de onwrikbare, volmaakt betrouwbare ontvangers van ons vertrouwen.

Een getuigenis is niet iets wat je eenmaal opbouwt en wat daarna eeuwig standhoudt. Het is meer als een boom die constant gevoed moet worden. Het woord van God in uw hart planten is nog maar de eerste stap. Wanneer uw getuigenis begint te groeien, begint het echte werk! Dan

care, that it may get root, that it may grow up, and bring forth fruit.” It takes “great diligence” and “patience with the word.” But the Lord’s promises are sure: “Ye shall reap the rewards of your faith, and your diligence, and patience, and long-suffering, waiting for the tree to bring forth fruit unto you.”

My dear brothers and sisters, my dear friends, there’s a part of me that misses the old Zwickau chapel and its stained-glass windows. But over the past 75 years, Jesus Christ has led me on a journey through life that is more thrilling than I could ever have imagined. He has comforted me in my afflictions, helped me to recognize my weaknesses, healed my spiritual wounds, and nourished me in my growing faith.

It is my sincere prayer and blessing that we will constantly nourish the roots of our faith in the Savior, in His doctrine, and in His Church. Of this I testify in the sacred name of our Savior, our Redeemer, our Master—in the name of Jesus Christ, amen.

begint u de boom ‘met grote zorgvuldigheid [te] verzorgen, zodat hij wortel zal schieten, zodat hij zal groeien en vruchten [...] voortbrengen’. Dat vergt ‘grote ijver’ en ‘geduld bij het verzorgen van het woord’. Maar de beloften van de Heer staan vast: ‘U [zult] de beloning oogsten voor uw geloof en uw ijver en geduld en lankmoedigheid, terwijl u erop wachtte dat de boom vrucht voor u zou voortbrengen.’

Geliefde broeders en zusters, lieve vrienden, ergens mis ik het oude kerkgebouw in Zwickau en de gebrandschilderde ramen. Maar de afgelopen 75 jaar heeft Jezus Christus mij door een levensreis geleid die opwindender is dan ik mij ooit had kunnen voorstellen. Hij heeft mij in mijn ellende getroost, mij geholpen mijn zwakheden te herkennen, mijn geestelijke wonden genezen, en mij en mijn groeiende geloof gevoed.

Het is mijn oprechte gebed en zegen dat wij voortdurend de wortels van ons geloof in de Heiland, in zijn leer en in zijn kerk zullen voeden. Daarvan getuig ik in de heilige naam van onze Heiland, onze Verlosser, onze Meester. In de naam van Jezus Christus. Amen.